

Sociální systém ČR je více chráněn

Dne 27. února 2006 vešla v účinnost novela zákona o sociálním zabezpečení, která **mění podmínky nároku na dávky sociální péče pro občany členských států EU a zároveň více chrání sociální systém České republiky.**

Česká republika je už téměř dva roky členem Evropské unie. Musí tedy mimo jiné respektovat právo EU. Pokud občané EU v České republice legálně pracují, mají v zásadě stejná práva jako občané ČR, a mohou také pobírat sociální dávky. Občané členských států, kteří v ČR nepracují, mají nárok na dávky sociální péče až po 3 měsících pobytu na území ČR. Pokud tito lidé v ČR nepracují a pouze čerpají sociální dávky, mohou za určitých podmínek představovat **neodůvodnitelnou zátěž.**

Občanům Evropské unie a jejich rodinným příslušníkům, kteří se stanou neodůvodnitelnou zátěží pro český systém sociální péče, mohou české úřady zrušit povolení k přechodnému pobytu. Samo označení osoby za neodůvodnitelnou zátěž systému sociální péče však nemá za následek odejmutí právem přiznaných dávek sociální péče, takový důsledek má až odejmutí oprávnění k pobytu.

Předpisy EU nestanoví konkrétní postup pro posuzování neodůvodnitelné zátěže systému sociální péče a nechávají konkrétní úpravu posuzování na jednotlivých členských státech.

Podle novely zákona o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení je na pověřeném obecním úřadu, aby posoudil a rozhodl, zda člověk skutečně sociální systém zatěžuje. Požádá-li o dávku sociální péče občan EU nebo jeho rodinný příslušník (který není v ČR hlášen k trvalému pobytu a ani na území ČR nepracuje), zkoumají úřady nejen, zda dotyčnému vznikl nárok na dávku sociální péče, ale také, zda taková osoba není neodůvodnitelnou zátěží systému sociální péče. Rozhodnutí musí padnout **na základě přesně stanoveného bodového ohodnocení**, kdy se posuzuje například délka legálního pobytu dané osoby na území ČR, doba, po kterou tato osoba přispívala do systému sociálního pojištění, nebo získaná kvalifikace.

Zákon o sociálním zabezpečení stanoví závěry pro hodnocení výsledného součtu bodů. Méně než 10 znamená, že žadatel je zátěží systému sociální péče. Pokud bodové hodnocení přesáhne 20 bodů, dotyčný neodůvodněně český sociální systém nezatěžuje. V případě lidí, jejichž bodové hodnocení se pohybuje v rozmezí 11 až 19 bodů, zváží pověřené obecní úřady také osobní okolnosti posuzovaného. Například jeho vazby na osoby blízké nebo to, zda se dostal přechodně do obtíží (z důvodu nemoci apod.).

Pokud pověřený obecní úřad dojde k závěru, že žadatel je neodůvodnitelnou zátěží systému sociální péče, oznámí tuto skutečnost Policii ČR, která opět situaci pečlivě přezkoumá. Mimo jiné musí posoudit, zda je rozhodnutí o odnětí oprávnění k pobytu na území ČR přiměřené z hlediska

zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. V případě, že policie rozhodne o ukončení pobytu, vydá cizinci výjezdní příkaz, ve kterém stanoví, do kdy musí dotyčný z ČR vycestovat.

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Kateřina Beránková, tisková mluvčí MPSV, tel.: 221 922 359, e-mail: katerina.berankova@mpsv.cz
www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí vzniklo v roce 1990. Do jeho kompetence spadá sociální politika (problematika zdravotně postižených, sociální služby, sociální dávky, rodinná politika apod.), sociální pojištění (důchody, nemocenské, apod.), oblast zaměstnanosti (trh práce, podpora zaměstnanosti, zahraniční zaměstnanost apod.), pracovněprávní legislativa, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, rovnost žen a mužů, migrace a integrace cizinců, oblast čerpání finanční pomoci z ESF, atd. K 1. lednu 2005 činil počet systemizovaných pracovních míst v celém resortu práce a sociálních věcí 18 194. Mezi organizace, které MPSV metodicky řídí, patří úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Státní úřad inspekce práce, inspektoráty práce, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. MPSV přímo spravuje pět ústav sociální péče - DÚSP Tloskov, ÚSP Zbůch, ÚSP Brno-Chrlice, ÚSP Brno-Královo Pole a ÚSP Hrabyně. Mezi příspěvkové organizace v resortu patří Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Institut výchovy bezpečnosti práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce.